

Metodyka pracy z dziećmi niedostosowanymi społecznie - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Metodyka pracy z dziećmi niedostosowanymi społecznie
Kod przedmiotu	05.6-WP-PEDP-MPDN
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Pedagogika / Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i profilaktyka
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2016/2017

Informacje o przedmiocie	
Semestr	6
Liczba punktów ECTS do zdobycia	4
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	• dr Jolanta Lipińska-Lokś • dr Lidia Wawryk

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Laboratorium	45	3	27	1,8	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Zapoznanie studentów z problematyką metodyki pracy z dziećmi niedostosowanymi społecznie. Wyposażenie studentów w podstawowe umiejętności oddziaływać opiekuńczo – wychowawczych, terapeutycznych i resocjalizacyjnych w pracy z dziećmi przejawiającymi różne zaburzenia w zachowaniu. Kształtowanie umiejętności dostosowywania oddziaływań do potrzeb i możliwości podopiecznych. Kształtowanie i doskonalenie kompetencji koniecznych w zawodzie pedagoga – wychowawcy.

Wymagania wstępne

Od studenta oczekuje się podstawowej wiedzy pedagogicznej, psychologicznej i socjologicznej oraz znajomości problematyki niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży, znajomości podstawowych metod i technik diagnostycznych, znajomości roli i zadań pedagoga szkolnego a także podstawowych umiejętności komunikacji interpersonalnej i pracy opiekuńczo – wychowawczej z dziećmi.

Zakres tematyczny

Charakterystyki trudnych zachowań dzieci i młodzieży w różnych sferach ich funkcjonowania społecznego (środowisko rodzinne, rówieśnicze i szkoła). Uwarunkowania i konsekwencje naruszenia więzi społecznych. Motywy trudnych zachowań dzieci i młodzieży. Obszary występujących trudności. Funkcjonowanie ucznia niedostosowanego i zagrożonego niedostosowaniem w środowisku szkolnym i rówieśniczym – zajęcia praktyczne w placówce (np. OHP, Ośrodek Kuratorski, Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii). Procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia niedostosowaniem społecznym. Metody współpracy szkoły z policją. Działania podejmowane przez nauczyciela w różnych sytuacjach trudnych w szkole (np. picie alkoholu, spożywanie narkotyków, palenie papierosów, agresja, naruszenia dyscypliny, wagary, wulgaryzmy). Kontinuum postępowania nauczyciela w sytuacjach trudnych (zawarcie umowy, komunikacja niewerbalna (świadome ignorowanie, technika znaków, technika bliskości, technika dotyku). Kontinuum postępowania nauczyciela w sytuacjach trudnych (język – ja, odzwierciedlanie uczuć, procedura sprawdzająca, technika odcinająca, logiczne konsekwencje, zdarta płyta). Zasady przeprowadzania interwencji fizycznej. Rodzic ucznia trudnego w szkole. Przyczyny trudności w relacjach z rodzicem ucznia trudnego. Zasady prawidłowych relacji z rodzicem. Zasady udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole wynikającej z niedostosowania społecznego ucznia i zagrożenia niedostosowaniem społecznym. Tworzenie Karty Indywidualnych Potrzeb Ucznia (IPET). Tworzenie indywidualnego planu oddziaływań wychowawczych dla młodzieży zagrożonej niedostosowaniem i niedostosowanej społecznie (diagnoza funkcjonowania ucznia, zasady tworzenia planu). Współdziałanie instytucji różnego typu w pracy z dzieckiem zagrożonym i niedostosowanym społecznie. Możliwości zastosowania procedur osiągania celów w pracy wychowawczej i profilaktycznej z uczniem niedostosowanym społecznie. Zasady ortodydaktyki. Metody w pracy z uczniem niedostosowanym społecznie (wpływu osobistego, wpływu grupy, organizowania środowiska).

Metody kształcenia

Pogadanka, pokaz, prelekcja, klasyczna metoda problemowa, metoda sytuacyjna, praca w grupach, praca w parach, burza mózgów, odgrywanie scenek, praca z dokumentem źródłowym, giełda pomysłów, dyskusja, symulacje, metody ekspresyjne.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student nazywa i charakteryzuje rodzaje więzi społecznych i prawidłowości rządzące relacjami międzyludzkimi	• K_W06	• kolokwium • Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	• Laboratorium

Opis efektu	Symbol e efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Wskazuje struktury społeczne i instytucje życia społecznego istotne w wychowaniu, socjalizacji, profilaktyce, resocjalizacji – w pracy z dzieckiem zagrożonym i niedostosowanym społecznie.	• K_W07	• kolokwium • Ocena wystąpienia Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	• Laboratorium
Objaśnia podstawowe terminy, teorie i kwestie metodyki pracy z dziećmi niedostosowanymi społecznie, zna zasady organizowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym i niedostosowanych w środowisku szkolnym. Zna przyczyny trudnych zachowań uczniów w szkole i potrafi wskazać obszary, w których te trudności występują	• K_W13	• kolokwium • Ocena swobodnej wypowiedzi Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	• Laboratorium
Potrafi dokonać adekwatnej diagnozy i oceny sytuacji społecznej ucznia zagrożonego niedostosowaniem i niedostosowanego, interpretuje motywy i wzory zachowań dzieci niedostosowanych społecznie, potrafi samodzielnie skonstruować Plan Indywidualnych Oddziaływań Wychowawczych, projektuje i wdraża oddziaływania wychowawczo – profilaktyczne w pracy z dzieckiem zagrożonym i niedostosowanym społecznie	• K_U03	• kolokwium • Ocena prezentacji Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego Zadanie praktyczne	• Laboratorium
Krytycznie ocenia przydatność i efektywność poznanych zasad, metod, procedur w pracy z dzieckiem zagrożonym i niedostosowanym społecznie, potrafi zastosować procedury postępowania z uczniem zagrożonym niedostosowaniem i niedostosowanym społecznie w różnych sytuacjach jego funkcjonowania w środowisku rodzinnym, rówieśniczym i szkolnym	• K_U09	• kolokwium • Ocena swobodnej wypowiedzi Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego	• Laboratorium
Wykorzystuje zdobytą wiedzę z zakresu metodyki pracy z dziećmi niedostosowanymi społecznie w sytuacjach wychowawczych, społecznych (symulowanych lub rzeczywistych), potrafi adekwatnie zastosować poznane na zajęciach sposoby pracy z uczniem zagrożonym niedostosowaniem i niedostosowanym przy współdziałaniu z osobami doświadczonymi w pracy z dziećmi zagrożonymi i niedostosowanymi społecznie	• K_U13	• Ocena swobodnej wypowiedzi Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego Ocena wykonania zadania praktycznego	• Laboratorium
Ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania pracy z dziećmi zagrożonymi i niedostosowanymi społecznie o charakterze indywidualnym, grupowym w różnych środowiskach życia dziecka, jest gotowy i chętny do podejmowania działań praktycznych, wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań w zakresie pracy z dzieckiem zagrożonym i niedostosowanym społecznie	• K_K03	• Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego Ocena wykonania zadania praktycznego	• Laboratorium
Pracować w zespole, kreatywnie uczestniczy w realizowanych działaniach, jest otwarty na wskazówki osób doświadczonych w pracy z dziećmi niedostosowanymi społecznie, jest otwarty na współdziałanie zarówno ze tymi specjalistami jak i osobami niebędącymi specjalistami, rozumie trudności związane z funkcjonowaniem rodziców ucznia trudnego w środowisku szkolnym. Potrafi podejmować działania zmierzające do optymalizacji tych relacji	• K_K07	• Ocena prezentacji Konwersacja – ocena aktywności i przygotowania merytorycznego Ocena wykonania zadania praktycznego	• Laboratorium
W sposób odpowiedzialny podchodzi do wyznaczonych zadań, w projektowaniu i realizacji działań wykazuje się wrażliwością na wychowanka	• K_K08	• Ocena wykonania zadania praktycznego	• Laboratorium

Warunki zaliczenia

Laboratoria

Zaliczenie laboratoriów: średnia arytmetyczna ocen cząstkowych uzyskanych w trakcie semestru za wykonanie poszczególnych zadań: przygotowanie się i aktywny udział w ćwiczeniach (na każdych zajęciach, kolokwium z treści zrealizowanych na ćwiczeniach, prezentacja procedury, metody osiągania celów w pracy z dzieckiem zagrożonym niedostosowaniem i niedostosowanym społecznie, przygotowanie planu oddziaływań wychowawczych dla konkretnych uczniów zagrożonych niedostosowaniem i niedostosowanych społecznie, przygotowanie scenariusza zajęć i realizacja zajęć o charakterze integracyjnym (pomocy w nauce) w grupie wychowanków ze znamionami niedostosowania społecznego.

Ocena końcowa

Oceną końcową jest ocena z laboratoriów.

Literatura podstawowa

1. Jagieła J., *Trudny uczeń w szkole: krótki przewodnik psychologiczny*, Kraków 2005.
2. Kozaczuk F., B. Urban B., red., *Profilaktyka i resocjalizacja młodzieży*, Rzeszów 1997.
3. Nolting H. Podobnie postępuj w przypadku kolejnych pozycji bibliograficznych literatury podstawowej wciskając [Enter]. Pamiętaj o kolejności: autor, tytuł, wydawnictwo, miejsce, rok wydania! Przed wciśnięciem [Enter] skasuj ukryty tekst: „Podobnie ...”. *Jak zachować porządek w klasie*, Gdańsk 2008.
4. Schaeffer K., *Jak przeżyć szkołę*, Gdańsk 2005.
5. Seweryńska M., *Uczeń z rodziny dysfunkcyjnej: przewodnik dla wychowawców i nauczycieli*, Warszawa 2004.
6. Speck O., *Trudności wychowawcze*, Gdańsk 2007.

Każdorazowo uaktualniana i przekazywana studentom.

Literatura uzupełniająca

1. Berne E., *W co grają ludzie*, Warszawa 1997.
2. Cialdini R., *Wywieranie wpływu na ludzi*, Gdańsk 1996.
3. Gordon T., *Wychowanie bez porażek*, Warszawa 2007.
4. Knez R., Słonina W., *Saper, czyli jak rozminować agresję*, Kraków 2002.
5. *Krajowy Program Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przystępczości wśród Dzieci i Młodzieży 13.01.2004.*
6. MacKenzie R., *Kiedy pozwolić, kiedy zabronić*, Gdańsk 2002.
7. Moscovici S., *Psychologia społeczna w relacji ja-inni*, Warszawa 1998.
8. Maxwell R., *Dzieci, alkohol, narkotyki*, Gdańsk 1994.
9. Robertson, *Jak zapewnić dyscyplinę, ład i uwagę w klasie*, Warszawa 1998.
10. Sawicka K., red., *Socjoterapia*, Warszawa 1998.
11. Wybrane akty prawne.

Każdorazowo uaktualniana i przekazywana studentom.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr Lidia Wawryk (ostatnia modyfikacja: 21-07-2016 14:51)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ